

Griepepidemie 2015/2016 is begonnen

Nieuwsbrief Influenza- Surveillance 2015-2016

Een uitgave van: Nationaal Influenza Centrum (NIC): Rotterdam (Erasmus MC), Bilthoven (RIVM); Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL); Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ).

Epidemiologische influenzasituatie in Nederland

De influenza-epidemie van seizoen 2015/2016 is van start gegaan. Het aantal gevallen van een influenza-achtig ziektebeeld (IAZ) dat per 10.000 inwoners door de NIVEL peilstationhuisartsen werd gerapporteerd, bereikte begin dit jaar in twee opeenvolgende weken waarden boven de epidemische drempel van 5,1 (figuren 1 en 2). In week 1 bedroeg dit aantal 8,2 en in week 2, 7,2. Dit aantal liet dus de laatste week geen verdere stijging zien.

Influenzavirusdetecties

Sinds week 45 worden in respiratoire monsters afkomstig van de huisartsenpeilstations influenzavirussen gedetecteerd (figuur 3).

In week 2 was 30% van de 37 ingestuurde monsters influenzaviruspositief. Het wekelijkse aantal detecties van influenzavirussen door diagnostische laboratoria neemt geleidelijk toe (figuur 4).

Beide subtypen (H1N1pdm09 en H3N2) van influenza A-virus en beide lijnen (B/Victoria/2/87 en B/Yamagata/16/88) van influenza B-virus zijn weer vertegenwoordigd, maar influenza A(H1N1)pdm09 is dit seizoen sterk dominant (78%). B-virussen kwamen veel minder voor (<10%). Opvallend is dat subtype A(H3N2) – traditioneel beschouwd als het meest pathogene en meestal dominante virus - tot nu toe vrijwel afwezig is.

Antigenetische karakterisering

In hemagglutineringsremmingsreacties (HAR) blijken de A(H1N1)pdm09-virussen antigenetisch heel goed overeen te komen met de in dit seizoen gebruikte vaccinstam voor dit subtype. Als de (sub)typeverdeling niet verandert, mag dus van het vaccin goede werkzaamheid worden verwacht.

De tot nu toe geïsoleerde influenza B-virussen behoren voornamelijk tot de lijn B/Victoria/2/87. Helaas is in het vaccin een vertegenwoordiger van de B/Yamagata/16/88-lijn opgenomen. De HAR met antiserum tegen een B-virus van de B/Victoria/2/87-lijn uit 2014/2015 laat zien dat er sinds dit seizoen een aanzienlijke antigene drift binnen deze lijn is opgetreden.

De antigene reactiviteit van de A(H3N2)-virussen moet nog worden onderzocht, de HAR is hiervoor niet meer bruikbaar.

De Europese situatie

Ook elders in Europa neemt de influenza-activiteit toe. Twintig van de 43 landen van de WHO Europese regio rapporteerden voor week 1 stijgende incidenties aan IAZ. Van de monsters van peilstations was 37% influenzavirus-positief in week 1 en 30% in week 2 van 2016.

Ook in de WHO Europese regio was A(H1N1)pdm09 dominant. Sinds week 40 van 2015 was 74% van de gevonden influenza-virussen type A, waarvan 83% A(H1N1)pdm09. Van de geteste B-virussen was 85% van de B/Victoria/2/87-lijn.

Fig. 1. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreeerde influenza-achtige ziektebeelden (IAZ) per 10.000 inwoners per regio in week 2 van 2016 (bron: NIVEL, voorlopige gegevens).

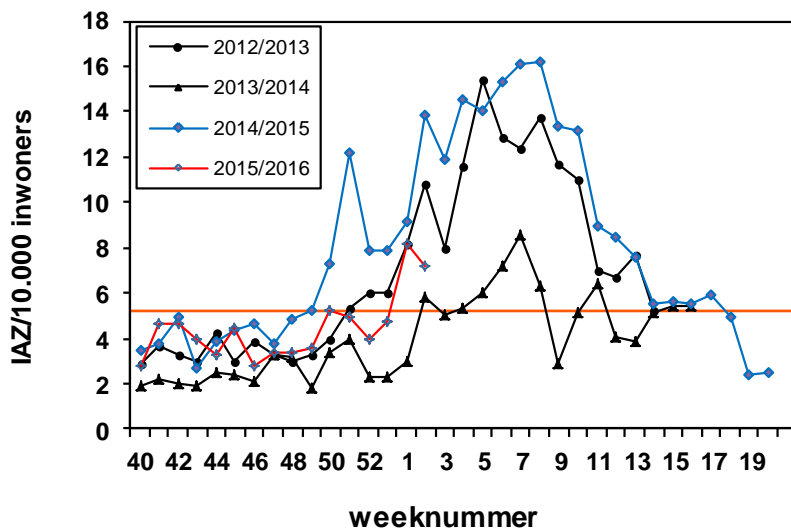

Fig. 2. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreeerde patiënten met IAZ in 2012-2016 per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL). De oranje lijn geeft de epidemisch drempel weer.

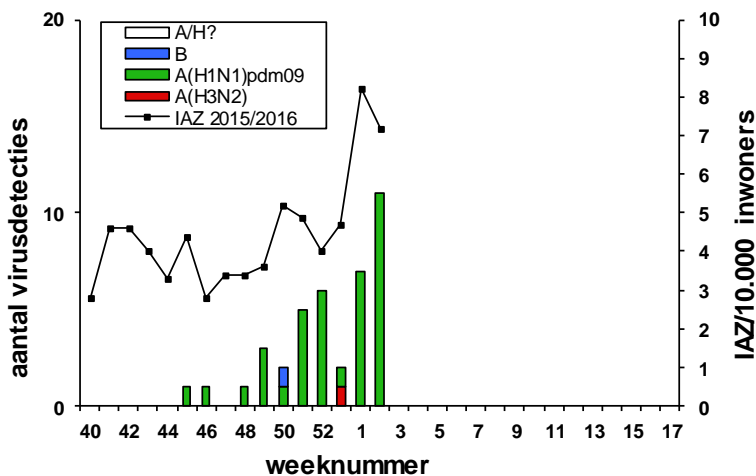

Fig. 3. Aantallen monsters van huisartspatiënten met een IAZ waarin influenzavirus is gedetecteerd, (as links), en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. RIVM en NIVEL).

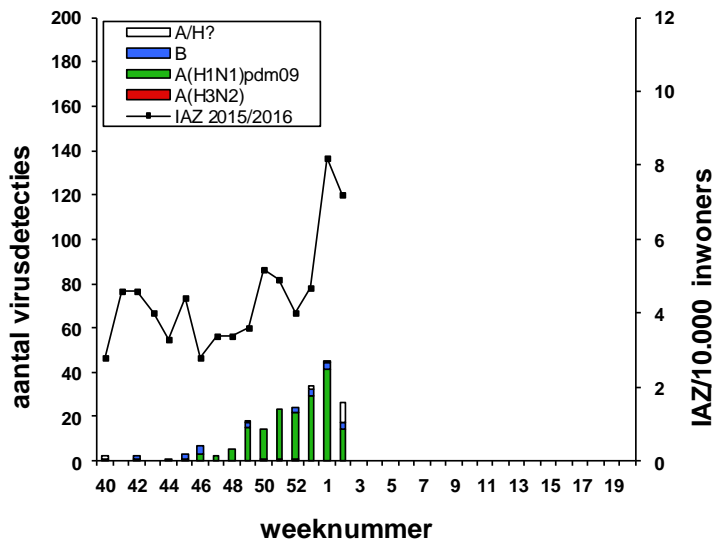

Fig. 4. Aantallen door het Erasmus MC gedetecteerde en naar het Erasmus MC vanuit diagnostische laboratoria opgestuurde virussen (as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. EMC en NIVEL).

Vaccinsamenstelling voor 2015/2016

De WHO heeft de samenstelling van het vaccin voor het noordelijk halfrond voor 2015/2016 als volgt vastgesteld:

- A/California/7/2009 (H1N1)pdm09-gelijkend virus;
- A/Switzerland/9715293/2013 (H3N2)-gelijkend virus;
- B/Phuket/3073/2013-gelijkend virus.

De Nieuwsbrief ook op Internet

De Influenza-Nieuwsbrief is ook te vinden op:

<http://www.virosciencelab.com>

<http://www.virology.nl>

<http://www.nivel.nl>

<http://www.rivm.nl/Griep>

Nieuwsbrief Influenza-Surveillance 2015-2016

Colofon

Deze Nieuwsbrief komt tot stand door samenwerking van de volgende instanties en personen:

NIVEL, Utrecht

Dr. Gé A. Donker, huisarts en epidemioloog

Coördinator peilstations, NIVEL Zorgregistraties eerste lijn

NIC: Prof. dr. Marion Koopmans, directeur

Erasmus MC, Rotterdam

Prof. dr. Guus F. Rimmelzwaan

Dr. Jan C. de Jong

RIVM, Bilthoven

Dr. Adam Meijer

Drs. Marit M. A. de Lange

Redactiesecretariaat:

Maria Silva

Nationaal Influenza Centrum

Afdeling Viroscience, Erasmus MC, Postbus 2040,
3000 CA Rotterdam